

Toiminta- ja tilinpäätöskertomus 2023
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

TUUSULA

Elämisen
taidetta

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
 Palvelualue
 Vastuhenkilö:
 ympäristökeskuksen johtaja
 Leena Sjöblom

1 000 €	TA- LOUS ARVIO 2023	TA- muu- tos	TA + muu- tos	Tot 2023	Tot-%	Poik- keama	Tot. 2022	Muutos-% 2022/2023
Toiminta- tuotot	4 557	0	4 557	4 606	101 %	49	4 358	6 %
Toimintaku- lut	-4 557	0	-4 557	-4 597	101 %	40	-4 357	6 %
Poistot				-9			-1	
Toiminta- kate	0	0		0			0	

Tuottojen
 ylitys +
 alitus -
Kulujen
 ylitys -
 alitus +
Määrien
 ylitys +
 alitus -

¹⁾Tuotot ovat plusmerkkisiä ja kulut miinusmerkkisiä

²⁾ Poikkeama = Toteuma - TA+muutos

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
TULOSLASKELMA 1 000 eur				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	3 585	3 815	3 794	- 20
Maksutuotot	772	742	812	70
Tuet ja avustukset				
Muut toimintatuotot				
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 357	4 557	4 606	49
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-3 197	-3 227	-3 388	-161
Palvelujen ostot	-791	-873	-787	86
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-84	-91	-66	25
Muut toimintakulut	-286	-366	-356	10
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 358	-4 557	-4 597	-40
Poistot	-1		-9	-9
TOIMINTAKATE*	0	0	0	0

* sitova taso

	TA 2023	MTA 2023	Tot. 31.12.2023	Erotus	Tot.-%
Toimintatuotot	4 556 705	4 556 705	4 663 391	106 686	102 %
Toimintakulut	-4 556 705	-4 556 705	-4 597 083	40 378	101 %
Poistot			-8 858		
Toimintakate	0	0	57 450		

Ympäristökeskuksen positiivinen toimintakate merkitään siirtovelaksi ja palautetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti sopijakunnille ottamalla huomioon kuntakohtaiset tulot ja menot palveluyksiköittäin ja/tai kutikoiteittain.

Tasotuslaskelmalla toimintakate palautetaan alkuperäisen talousarvion mukaiseksi (0 €). Kirjanpito tietojen perusteella sopijakuntien maksuosuuksien palautukset (+)/lisämaksut (-) ovat seuraavat:

	TA 2023	TP 2023	Palautus/ lisämaksu (-)
Järvenpää	741 215,61	730 496,49	+10 719,12
Kerava	535 418,82	555 330,68	-19 911,86
Mäntsälä	473 112,11	439 260,31	+33 851,79
Nurmijärvi	861 704,58	828 283,96	+33 420,62
Tuusula	934 383,00	935 012,06	-629,06
Yhteensä	3 545 834,12	3 488 383,50	57 450,62

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Ympäristökeskuksen hallinto
- Ympäristövalvonta
- Ympäristönsuojelu
- Terveysvalvonta
- Eläinlääkintähuolto

Toiminnan kuvaus ja tehtävät

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntien sekä Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä sekä muista sille hallinto- ja toimintasuunnitelmilla osoitetuista tehtävistä. Sopimuksen piirissä olevat palvelut tuotetaan laadukkaina ja taloudellisina sekä sisällöltään mahdollisimman tasapuolisesti.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus tavoittelee seudullisesti terveellistä, turvallista ja viihtyisää elinympäristöä sekä monipuolista ja ekologisesti kestävästä luonnonympäristöstä. Päämäärään päästäkseen ympäristökeskus tuottaa laadukkaita viranomaispalveluita sekä toimii ympäristöasioissa aktiivisena yhteistyökumppanina Keski-Uudenmaan kuntien ja seutukunnan muiden toimijoiden kanssa.

Olennot tapahtumat palvelualueella tilikauden aikana

Ympäristölautakunta kokoontui vuonna 2023 12 kertaa. Ympäristökeskuksen ohjausryhmä kokoontui neljä kertaa. Kehittämiskeskustelut järjestettiin kaikkien sopijakuntien kanssa.

Ympäristökeskuksen strategia vuosille 2024–2027 laadittiin yhteistyössä henkilöstön, ohjausryhmän ja ympäristölautakunnan kanssa ja ympäristölautakunta hyväksyi sen kokouksessaan 15.8.2023.

Ympäristönsuojelu vastasi Tuusulanjärven kunnostustoimista, kuten hoitokalastuksesta, hapettamisesta ja niitosta sekä Järven valuma-alueen ja sen kosteikkojen kunnostustoimista. Samoin ympäristönsuojelu vastasi myös Mäntsälän Kilpijärven kunnostustoimenpiteiden käynnistämisestä yhteistyössä Mäntsälän kunnan kanssa. Yhteistyössä Keravan, Järvenpään, Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kanssa käynnistettiin ympäristökeskuksen koordinoima KUUMA-vieras hanke, jossa torjutaan vieraslajien leviämistä kuntien alueella.

Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma on päivitetty vuosille 2024-2026. Vuonna 2023 ympäristövalvonta jatkoi vuonna 2021 aloitettua haja-asutusalueiden jätevesivalvontaa. Valvonta kohdistui vedenhankinnan kannalta tärkeille pohjavesialueille Tuusulassa, Nurmijärvellä ja Mäntsälässä. Teimme myös jälkivalvontaa aiempien vuosien kohteissa.

Ympäristövalvonta jatkaa ympäristönsuojelumääräysten valmistelua Tuusulan osalta ja tarkistamista Mäntsälän osalta. Ympäristölautakunta käynnisti työn tammikuun kokouksessaan ja asetti määräysluonnokset nähtäville joulukuussa 2023. Ehdotukset määräyksiksi saadaan kuntiin päätöksentekoon vuonna 2024.

Eläinlääkärien yhteisvastaanotto aloitti toimintansa loppuvuodesta 2022 ja työskentely erillisillä vastaanotoilla on päättynyt. Eläinlääkärit työskentelevät suunnitelmallisesti vuorotellen akuuttien ja ajanvarauspotilaiden parissa. Toinen valvontaeläinlääkäri on rekrytoitu ja hän aloitti työskentelyn elokuussa 2023.

Ympäristökeskuksessa on selvitetty sopijakuntien toimeksiannosta, voisiko kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestää yhteistyössä käyttäen järjestävänä organisaationa olemassa olevaa kuntien yhteistä ympäristökeskusta. Mäntsälä ja Nurmijärvi ovat päättäneet jättäytyä yhteistyöstä pois, Tuusulan, Keravan ja Järvenpään osalta asia on kesken.

Ympäristökeskuksen viestintätiimi kokoontuu säännöllisesti. Ympäristökeskus teki vuonna 2023 23 mediatiedotetta. Facebook-sisällön kattavuus oli 42,8 tuhatta, jossa oli 24 % laskua vuoteen 2022 verrattuna. Toisaalta vuorovaikutus parani 24 %. Suosituimmat sisällöt liittyivät järvikunnostuksiin ja erityisesti hoitokalastukseen ja siihen liittyvään saaliskalojen jakeluun.

Olennaiset määrärahan ylitykset

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualueen toimintakate on ennen sopijakuntien yhteistoimintakorvausten palautuksia 57 450,62 euroa positiivinen. Ympäristökeskuksella ei siten ole sitovuustason määrärahaylityksiä. Vuoden 2023 talousarvio oli hyvin tiukka ja

Ympäristökeskuksen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

1. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvonta on vaikuttavaa

Ympäristönsuojeluviranomaisen säännöllinen valvonta kohdennetaan vuosille 2021–2023 tehdyn valvontasuunnitelman mukaisesti. Riskiperusteista tarkastus- ja valvontatehtävien tarkastusten kokonaismäärään. Suunnitellun valvonnan toteutumisasteen tulee pysyä hyvänä.

Mittari: Valvontasuunnitelman toteutumisaste on vähintään 90 %.

Vastuutaho: ympäristövalvontapäällikkö

Seuranta: Säännöllistä valvontaa on tehty valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti. Kaikkia valvontaohjelman vuodelle 2023 kirjattuja säännöllisen valvonnan tarkastuksia ei olla saatu tehtyä ja valvontaohjelman toteutumisaste on 82 %. Lähinnä maa-ainestenoton valvontaa ei olla pystytty hoitamaan täysin valvontaohjelman mukaisesti mm. henkilöresursseista johtuvista

esimerkiksi henkilöstökuluja varattiin liian vähän. Ennakoitua parempi maksutulojen kertyminen erityisesti terveysvalvonnassa korjasi kuitenkin tilannetta.

Ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimuksen mukaan tulot ja menot kohdistetaan kuhunkin kuntaan niihin kohdistetun työpanoksen suhteessa. Ympäristövalvonnassa erityisesti Nurmijärvellä ja Tuusulassa tehtiin paljon sellaisia töitä, joista ei voida suoraan ketään laskea. Ympäristönsuojelussa Keravaan ja Mäntsälään kohdistui arvioitua enemmän työtehtäviä. Terveysvalvonnassa järvenpälaisiin ja keravalaisiin kohteisiin kohdistui ennakoitua enemmän esimerkiksi työläitä pakkokeinoja, jotka ovat lakisääteisitä mutta joista ei kerry tuloja. Eläinlääkintähuollossa nurmijärveläisten asukkaiden väheneminen eläinlääkäriin vastaanotolla lisäsi tuusulalaisten suhteellista osuutta ja siten Tuusulan kustannuksia.

Valtio korvaa Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta aiheutuvat kulut täysimääräisesti. Noin 11 00 euron lasku vuoden 2022 toiminnasta laskutettiin vasta vuoden 2023 puolella ja se kirjattiin tuloksi vuoden 2023 tilinpäätökseen.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Mahdollinen Tuusulan, Keravan ja Järvenpään kunnallisen pysäköinninvalvonnan ottaminen ympäristökeskuksen järjestettäväksi vuonna 2024 laajentaa ympäristökeskuksen palveluvalikoimaa ja lisää henkilöstön määrää.

Laajemmin ympäristökeskuksen tehtäväkokonaisuuden on odotettavissa muutoksia, jos ympäristöterveydenhuolto eli terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto siirtyvät valtion esityksen mukaan vuonna 2026 hyvinvointialueiden hoidettavaksi.

syistä. Haittailmoitusten käsittelyn lisäksi paljon ympäristövalvonnan työaikaa ovat vieneet kirjallisten viereillepanojen käsittely ja lausuntojen antaminen sekä lupakäsittely.

Elintarvike- ja terveysvalvonta ovat riskiperusteista ja kattavaa

Mittari: Elintarvikevalvonnan suunnitelmallisen valvonnan kohteista 50 % on tarkastettu vuoden 2023 aikana ja suunnitelmallisen terveydensuojeluvalvonnan kohteista 33 % on tarkastettu vuoden 2023 aikana. Tällöin saavutetaan 100 % kattavuus eli kaikki säännöllisen valvonnan kohteet, jotka valvontasuunnitelman mukaan tulisi tarkastaa, tarkastetaan vuonna 2023

Vastuutaho: terveysvalvonnan päällikkö

Seuranta: Elintarvikevalvonnan suunnitelmallisen valvonnan kohteista 58 % on tarkastettu vuoden 2023 aikana ja suunnitelmallisen terveydensuojeluvalvonnan kohteista 30 % on tarkastettu vuoden 2023 aikana, kun

vertaa tarkastettujen toimipaikkojen lukumäärää vuoden 2023 valvontasuunnitelmassa olleisiin kohdelukumääriin.

2. Tuusulanjärven, Kilpijärven ja Valkjärven hyvä ekologinen tila vuonna 2027

Mittari: Kilpijärven ja Valkjärven valuma-alueille on laadittu kunnostussuunnitelmat ja haettu hankerahoitusta. Toimenpiteet järvillä ja valuma-alueilla ovat käynnissä. Tuusulanjärven kunnostushanke on laajentunut järven valuma-alueella tehtäviin vesiensuojelutoimiin.

Vastuutaho: ympäristönsuojelupäällikkö

Seuranta: Kilpijärven ja Isojärvelle on laadittu kunnostussuunnitelma, ja Kilpijärvellä käynnistetty kunnostustoimenpiteet. Kilpijärven ja Isojärven kunnostustoimille on haettu rahoitusta vuosille 2024-2026. Valkjärven Lähelänojan kunnostus on toteutettu ja haettu rahoitusta Valkjärven kunnostussuunnitelman ja kunnostustoimenpiteiden tekemiseen. Tuusulanjärven kunnostustoimet ovat laajentuneet valuma-alueen laskuoihin.

3. Keski-Uudenmaan kunnissa on ilmastonuojelua tukeva ekotukiverkosto

Mittari: Ympäristökeskuksen sopijakunnissa säilyy vähintään nykyinen ekotukiverkosto (vähintään noin 80 henkilöä), joka edistää kuntien ympäristökasvatusta ja energiatehokkuutta aktiivisesti.

Vastuutaho: ympäristönsuojelupäällikkö

Seuranta: Sopijakuntien ekotukiverkoston laajuus on noin 71 ekotukihenkilöä ja 39 kiinteistöhoitajaa.

4. Sujuvat ympäristö- ja maa-aineslupalvelut

Lupien käsittelyprosessia on kehitetty sujuvammaksi esikäsittelyn avulla. Tämän vaikutusta käsittelyaikoihin tullaan seuraamaan.

Mittari: Lupien keskimääräinen käsittelyaika on 8 kuukautta.

Vastuutaho: ympäristövalvontapäällikkö

Seuranta: Hakemusten esikäsittely on edelleen käytössä tarvittaessa. Lupahakemusten käsittelyssä muodostuneet jonot on pääosin saatu purettua, vaikka maa-ainesottoa koskevia hakemuksia on vieläkin useita käsittelyssä. Vuoden 2023 osalta keskimääräinen käsittelyaika on 6,3 kk. Keskimääräistä käsittelyaikaa laskee se, että osa käsitellyistä luvista on lupamuutoksia, joissa keskimäärin on vähemmän työtä. Käsittelyaikoja seurataan edelleen.

5. Sisäilmaprosesseja kehitetään yhteistyössä sopijakuntien kanssa

Mittari: Terveysvalvonnan palveluyksikkö osallistuu kaikkien sopijakuntien sisäilmatyöryhmien työskentelyyn sekä tekee tiivistä yhteistyötä kuntien tilapalveluiden kanssa järjestämällä säännöllisesti yhteistyöpalaveria.

Vastuutaho: terveysvalvonnan päällikkö

Seuranta: Yhteistyöpalaveri pidettiin 16.5.2023

6. Kunnalliset eläinlääkäripalvelut ovat seudullisesti mahdollisimman yhdenmukaiset

Mittari: yhteisvastaanoton toimintatapoja kehitetään.

Vastuutaho: eläinlääkintähuollon päällikkö

Seuranta: Yhteisvastaanoton toiminta alkoi marraskuussa 2022. Vuonna 2023 on toimintatapoja kehitetty mm. eläinlääkäreiden työvuorojaolla akuutti- ja ajanvauruspotilaiden osalta.

7. Ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan eläinsojeluvalvonta on riskiperusteista ja suunnitelmallista.

Mittari: ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan tarkastuksia lisätään.

Vastuutaho: eläinlääkintähuollon päällikkö, valvonta-eläinlääkäri

Seuranta: Ammattimaisen ja laajan toiminnan valvontaa ei pystytty tekemään suunnitelmallisesti vuonna 2023 epäilyyn perustuvien ilmoitusten runsaan määrän ja henkilöresurssien puutteen vuoksi. Syksyllä aloitti toinen valvontaeläinlääkäri ja jatkossa tullaan tekemään ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan tarkastuksia.